1893 80 років 1973
Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
(201) 434-0807
УНСоюзу: (201) 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНС: (212) BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 224. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 8-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1973 No. 224. VOL. LXXX.

ЗАВЕРШУЄТЬСЯ ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШЕНСТВО І НАГОРОДИ В ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІЙ ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ КАМПАНІЇ УНС

Джерзі Сіті. — З Головної Канцелярії Українського Народного Союзу інформують про з кожним днем збільшувані і посилювані змагання за першенство та поважні нагороди в теперішній останній стадії передконвенційної організаційної кампанії за дальший ріст і розбудову УНСоюзу. На першій сторінці в цьому числі „Свободи", подана таблиця організаційних здобутків поодиноких областей УНСоюзу в листопаді цього року і їхній стан у тому часі. На останній сторінці друкованого разом з цим числом „Свободи" англомовного „Українського Тижневика" подані імена передових організаторів членів УНСоюзу, які в теперішній передконвенційній кампанії зайняли перші місця. Як відомо, в кампанії беруть участь усі Відділи УНС, що їх поділено географічно на сім районів і в межах тих районів переведено ще один поділ на три категорії за кількістю членів у поодиноких Відділах. Тим то в змаганні бере участь 21 група Відділів, в межах яких призначено по три поважні нагороди для першунів. Значить, із закінченням теперішньої передконвенційної кампанії з кінцем цього року, 63 найуспішніші організатори-першуни одержать нагороди відповідно до здобутих німи точок, що їх обраховується за проголошеною раніше системою на підставі кількости приєднаних членів та суми, на яку їх забезпечено. Виснення до тієї системи повторені біля поданого виказу на останній сторінці сьогоднішнього „Українського Тижневика". Тому, що про перемогу рішає не тільки кількість приєднаних членів, але й сума їх забезпечення, як і тому, що в межах поодиноких груп змагаються Відділи приблизно тієї самої величини, все це запевняє найкращі можливості перемоги та найбільш справедливий спосіб здобуття нагород. Проголошуючи сьогодні дотеперішніх першунів у дій організаційній кампанії за станом з кінця листопада ц.р., в Головній Канцелярії УНСоюзу висловлюють надію і заохоту, що для добра Відділів і всього УНСоюзу та в намаганні за поважні нагороди і громадське признання не тільки теперішні першуни, але і ввесь союзовий актив включиться в ці змагання в теперішній кінцевій їх стадії, мавши на увазі також і факт, що кінцевий вислід і кінцеві підсумки цієї кампанії можуть мати рішальний вплив на вибір делегатів на чергову Конвенцію УНСоюзу, що відбудеться в травні наступного 1974-го року у Філядельфії.

Англія і Франція затривожені зростом мілітарної сили СССР

Лондон. — Консервативна газета „Дейлі Телеграф" з 5 грудня ширше пише на тему щораз то зростаючої військової сили Совєтського Союзу. В газеті дискутуються конкретні факти, які вказують на дуже скорий і великого розміру ріст совєтської військової переваги, яка є прямою загрозою для безпеки Західньої Европи і Англії. „Дейлі Телеграф" інформує, що на тему совєтської військової загрози пишуть французькі газети, і що ранції більше зрозуміння цієї загрози. „Що є новим і незвичайно важливим, — пише газета, — це те, що не тільки французька публічна опінія, але також французький уряд тепер зайнятий питанням небезпеки значної російської військової переваги. Несподівано наступило помітне охолодження у „спеціяльних взаєминах" між Францією і Росією". З боку французького уряду піднімаються голоси про примінення заходів, щоб збільшити оборонні спроможності конвенційного і атомового порядку. Але, твердить англійська газета, ці заходи увінчаються успіхом і принесуть чималі висліди, якщо Франція рішиться приєднатися до оборонної системи НАТО.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗДОБУТКИ ОБЛАСТЕЙ УНС

ЗДОБУТКИ ОБЛАСТЕЙ У ЛИСТОПАДІ 1973 РОЦІ

Кількість Відділів:		Здобуто в листопаді:	Здобуто разом:
Організатор: С. ГАВРИШ			
Округи:			
Філядельфія	37	36	448
Нюарк	22	23	185
Перт Амбой	12	9	114
Алентавн	12	15	110
Балтимор	9	9	87
Пассейк	7	5	48
Джерзі Сіті	11	9	95
Шамокин	21	25	115
Вилкс Бери	9	11	34
Скрентон	9	10	35
Разом:	149	152	1,271
Область Округ			
Чикаго	34	32	308
Клівленд	20	23	248
Янґставн	9	3	39
Детройт	20	12	201
Разом:	83	70	796
Організатор: В. ОРІХОВСЬКИЙ			
Боффало	10	9	57
Ню Йорк	35	29	272
Рочестер	9	10	127
Сиракюзи-Ютика	13	16	129
Трой	7	8	135
Разом:	74	72	720
Область Нової Англії:			
Бостон	5	2	48
Ню Гейвен	19	8	164
Вунсокет	7	4	20
Разом:	31	14	232
Організатор: В. ДІДЮК (Схід Канади)			
Торонто	25	19	209
Монтреаль	9	18	101
Ніягара	9	37	138
Разом:	43	74	448
Захід Канади	22	1	67
БЕЗ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ			
Міннеаполіс	7	12	39
Піттсбурґ	19	7	105
Центральна	6	—	21
Ст. Луїс	7	1	14
Разом:	39	20	179
Необ'єднані Відділи	20	9	57
Заг. сума	461	412	3,770

ДЖЕРАЛД ФОРД ЗАПРИСЯЖЕНИЙ НА 40-ГО ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА ЗСА

Вашингтон. — У четвер, 6-го грудня, Джералд Р. Форд, колишній лідер Републіканської меншости в Палаті Репрезентантів, був заприсяжений головним суддею Ворреном Е. Берґером на 40-го віцепрезидента З'єдинених Стейтів Америки. У присутності президента Ричарда М. Ніксона, своєї родини, багатьох членів Конгресу, Кабінету, дипломатичного корпусу, суддів Найвищого Суду ЗСА та приятелів, Джералд Форд офіційно перебрав пост, з якого 10-го жовтня зрезиґнував Спіро Т. Еґню. Заприсяження відбулося в залі Палати Репрезентантів, в якій Форд прослужив 25 років як конгресмен із стейту Мічіґан, а останніх 8 років як лідер Републіканської меншости.

Тільки одну годину перед заприсяженням, Палата Репрезентантів голосами 387 до 35 затвердила номінацію Форда на пост віцепрезидента. Сенат дав свою згоду 27-го листопада. Тоді 92 сенатори голосували за номінацію, а 3 проти.

Після голосування Палатою Репрезентантів, Форд від'їхав до Білого Дому, щоб офіційно повідомити президента Ніксона про вислід голосування. Відтак, разом із Президентом він повернувся до залі Палати, де його привітали бурхливими оплесками. Спікер Палати Репрезентантів Карл Алберт офіційно проголосив висліди голосування в обох Палатах Конгресу, а головний суддя Воррен Берґер перевів присягу. Під час заприсяження, Євангелію державна дружина віцепрезидента - номіната, п-і Елизабет Форд, а придбав цю Євангелію їх син, що є студентом теології.

Опісля, в короткій промові віцепрезидент Форд обіцяв свою підтримку для законів країни та справедливість для всіх громадян Америки. Звертаючися до президента Ніксона він сказав: „Пане Президенте, ви маєте мою пітримку та мою льояльність". В своїй промові новозаприсяжений Віцепрезидент сказав, що його заприсяження доказує світові, що Америка стоїть сильно на принципах своєї Конституції. Тут він мав на увазі факт, що це був перший раз в історії, що віцепрезидент ЗСА був вибраний на підставі 25-го Доповнення до Конституції, а не шляхом загальних виборів. 25-те Доповнення, ратифіковане стейтами 1967-го року, встановляє процедуру вибору нового віцепрезидента на випадок опорожнення цього посту з будь-яких причин.

Віцепрезидент Форд оптимістично висловився про майбутність Америки. Він сказав, що в цю хвилину явної єдности він не бачить сенаторів і конгресменів, републіканців і демократів, членів виконавчої та законодавчої частини федерального уряду, а бачить тільки американців, які люблять свою країну та готові працювати і жертвувати для неї та для світового миру. Звертаючися до спікера Алберта, віцепрезидент Форд сказав: „Пане Спікер, мені подобається те, що я тепер бачу".

Джералд Р. Форд
40-ий віцепрезидент ЗСА

Теперішній віцепрезидент Джералд Р. Форд відомий українцям також з того, що в червні 1968-го року він, тоді лідер Республіканської меншости в Палаті Репрезентантів, був головним промовцем на бенкеті, що відбувся у Вашингтоні для відзначення 50-річчя проголошення повної незалежности і суверенности Української Народної Республіки 22-го січня 1918-го року. Тоді його відзначено Шевченківською Нагородою Волі, яку йому вручили президент УККА проф. Лев Добрянський та віцепрезидент УККА Иосип Лисогір, що й видно на цій фотознімці.

В Індії критикують совєтсько-індійські договори

Ню Делі. — Хоч совєтська преса не перестає насвітлювати поїздку Л. Брежнєва до Індії як один з чергових тріюмфів Москви, що його, як пише ця преса, з „ентузіязмом" сприйняло і продовжує сприймати населення і політичні кола Індії, то фактично ситуація в Індії виглядає дещо інакше. Члени індійського парляменту з опозиційних партій виступили з досить гострою критикою просовєтської політики уряду Індіри Ганді, мовляв, ця політика економічно цілком узалежнює Індію від СССР. В парляменті була також піднесена справа дозволу для совєтських кораблів користуватися індійськими портами. Індійський міністер закордонних справ Сваран Сінг заперечив, що між Індією і СССР підписаний будь-який договір, який давав би Совєтському Союзові таке право і заявив, що Індія не забезпечила ніякими портовими привілеями совєтські військові кораблі, які перебувають на Індійському океані. Посол Бгай Нагавір з партії Джен Санг, другої щодо сили партії в Індії, заявив, що „це що ми маємо з Совєтським Союзом — є однобічне. Воно перехиляється виразно в сторону і користь Совєтського Союзу. Уряд не зумів зберегти виразної невтральности і неприєднання у своїй зовнішній політиці. Я ставлю під сумнів аргументи щодо його (уряду) сліпої підтримки арабів в Західній Азії. Все це є небезпечна політика". З такою ж осторогою виступив член індійської соціялістичної партії посол Н. Горай, заявляючи, що „існує пряма небезпека у покладанні постійно надій на одну силу, в цьому випадку на Совєтський Союз".

Президент Ніксон назначив В. Стессела амбасадором у Москві

Вашингтон. — Президент Ніксон повідомив про назначення трьох нових американських амбасадорів і шість високих службовців Державного департаменту. Амбасадором до Москви Президент назначив Волтера Дж. Стессела мол., який дотепер займав посаду асистента Державного секретаря для европейських справ. Дейвід Д. Нюман назначений амбасадором до Індонезії, а Дейвід Г. Поппер — амбасадором до Чіле. На місце Стессела в Державному департаменті назначений Артур Гартман. Роберт МекКлоскей буде амбасадором для спеціяльних доручень. Обов'язки радника Державного департаменту виконуватиме Гелмут Соненфелдт, якого головним завданням буде займатися переговорами про обмеження нуклеарної стратегічної зброї, які ведуться у Відні. На посаду асистента Секретаря для економічних справ назначений є Томас О. Ендерс, а президентом Експортно-Імпортного Банку Вільям Дж. Касей.

Підвишка пенсій соціяльного забезпечення може бути відкладена

Вашингтон. — Конгресмен А. Уллман, голова Комісії шляхів і зособів Палати Репрезентантів, у середу, 5-го грудня, заявив, що запропонована підвишка в пенсіях соціяльного забезпечення може бути відкладена з огляду на завеликі різниці між законопроєктами обох Палат Конгресу. Конгресмен Уллман сказав, що Сенат прилучив до свого проєкту багато додатків, на яких не може погодитися Палата. Тих додатків таке велике число, що немає чого посилати обидва законопроєкти до спільної комісії обох Палат Конгресу, бо комісія цих різниць не полагодить, сказав конгресмен Уллман. Він запропонував, щоб Сенат відкинув всі додатки, а схвалив законопроєкт, який був проголосований Палатою Репрезентантів. На думку Уллмана, проєкт Палати містить в собі всі необхідні пункти, а сенатські додатки не є конечними.

Коментатори твердять, що заява Уллмана не означає, що підвишка в пенсіях соціяльного забезпечення не ввійде в життя, але що існує можливість, що ця підвишка може бути відкладена на деякий час.

Згідно зі сенатським проєктом, пенсії соціяльного забезпечення зросли б на 7 відсотків зразу після його підписання Президентом, а від липня 1974-го року пенсії були б підвищені ще на 4 відсотки. Палата також пропонує цю 11 - відсоткову пітвишку, але перша підвишка, тобто 7-відсоткова, мала б ввійти в життя щойно в квітні 1974-го року. Сенатський законопроєкт також передбачає, що бідніші родини платили б значно менші податки на рахунок соціяльного забезпечення, ніж платять тепер, але тільки у випадках, коли в родині була б малолітня дитина та коли б річний заробіток батьків не перевищав 5,600 долярів. Цього додатку проєкт Палати не має. Не має він також і інших додатків, про які говорив конгресмен Уллман.

БАНДУРИСТИ ЕМЕРИТАМ

У Філядельфії гурток бандуристів при ОДУМ-і відвідав оселю „Вознесіння" для емеритів з нагоди Дня Подяки. Присутні не тільки слухали з вдоволенням, але навіть долучились до співу як заграли таких улюблених пісень як „Гей на горі там женці жнуть". Після виступу, присутні Сестри Служебниці та старші громадяни гуторили з бандуристами при перекусці. Керівник гуртка п. Гурський обіцяв приїхати з концертом знову, певно у побільшеному складі, бо додатково вправляється гурток молодих початківців. Спонсором цеї імпрези була Українська Щадниця.

Югославський суд засудив двох англійців

Београд. — Військовий суд воєнної округи Сараєво засудив 6 грудня двох молодих англійських туристів на чотирилітнє ув'язнення за шпигунство. Одночасно суд сконфіскував їхню автомашину та інше майно, а також заборонив їм поновний в'їзд до Югославії після відбуття кари на час п'яти років. Павла Мейсона та Роберта Куртіса арештувала югославська поліція напередодні їхнього виїзду з Югославії в жовтні, одержавши інформацію, що два молоді англійці фотографують військові споруди та аеропорти. При обшуку в них знайдено фота аеропортів і військових літаків та докладні записки про те, які літаки стаціонують на окремих аеропортах. Обидва арештовані твердили, що вони не займалися ніяким шпигунством, але що фотографування аеропортів і військових споруд та ведення евіденції військових літаків тощо належить до їхнього „габбі". Військовий югославський трибунал не взяв до уваги такого вияснення.

ПОМЕР ЛИТОВСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ

Ню Йорк. — Тут помер 2 грудня на 80 році видатний литовський політичний діяч і колишній дипломат незалежної литовської держави, голова Комітету Визволення Литви, Вацловас Б. Сідзікаускас. Після Другої світової війни він проживав в ЗСА, поселившися в Ню Йорку. До кінця свого життя був він заступником президента Асамблеї Поневолених Націй.

ЛІГА ДЛЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ВІДЗНАЧИЛА ГРАМОТОЮ АКАДЕМІКА САХАРОВА

Ню Йорк, Н. Й. (В. Д.) — В середу, 5-го грудня, академік Андрій Сахаров, визначний російський борець за права людини, та Роджер Болдвин, голова Американської Унії для Охорони Громадянських Прав, були відзначені спеціяльними грамотами Міжнародної Ліги для Прав Людини в Ню Йорку. Надання тих грамот відбулося в сальонах п-і Марісти Трі, визначної американської діячки та б. члена Американської Місії до Об'єднаних Націй. Між численними гостями та членами Ліги було багато визначних та знаних американських діячів, журналістів, науковців та інших, що цікавляться питанням людських прав в СССР та в інших країнах світу. Між присутніми були теж п-і Марія Душник, заступниця головного предсідника УНСоюзу, та її муж, д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", які є членами Ліги.

Проф. А. Сахаров, який мав приїхати до Америки на виклади в Принстонському університеті, говорив під час програми телефоном з Москви з колишнім своїм співробітником, Валерієм Чалідзе. Проф. Сахаров привітав присутніх та заявив, що він радо хотів був приїхати до Америки, але зі своєю родиною. З його розмови телефоном виходило, що совєтські власті на дали йому виїздної візи. Проф. Сахаров далі твердив, що він не думає покидати СССР на постійно та що він буде далі боротися за права людини всіх національностей в СССР.

Між тими, що промовляли в програмі, яку приготовано з нагоди 25-річчя Загальної Декляраціі Людських Прав, яку проголосили Об'єднані Нації, виступали амбасадор Чарлс Малік (Ливан), перший голова Комісії для Прав Людини при ОН, проф. Р. Гарднер, кол. асистент державного секретаря, Норман Козінс, голова Світової Асоціяції Федералістів, який брав активну участь, як посередник президента Кеннеді, у звільненні Верховного Архиєпископа та Кардинала Иосифа Сліпого; проф. Герман Фішбах з МІТ, який прийняв нагороду в імені проф. Сахарова; проф. Є. Козінський, який вітав Р. Болдвина з його 90-річчям народження, та Р. Болдвин.

Між присутніми було 6 амбасадорів з Об'єднаних Націй: д-р Ріта Гавзер, кол. американський амбасадор до Комісії Людських Прав при ОН, проф. Артур Шлесінджер, колюмніст Вілліям Боклі та недавній совєтський дисидент Олександер Єсенін-Волпін. Д-р Душник мав довшу розмову з проф. Єсеніним-Волпіном, що бував у Львові і Києві та знає особисто багато українських культурних діячів, що тепер сидять в совєтських тюрмах.

Совєтські дисиденти протестували в Москві

Москва. — Понад двадцять совєтських дисидентів під проводом Андрія Д. Сахарова влаштували, як інформує аґенство Юнайтед Пресс Інтернешенел, протестне зібрання біля пам'ятника Пушкіна вечером 5 грудня, в т. зв. День совєтської конституції. Того роду дисидентські протестні маніфестації 5 грудня відбуваються, починаючи з 1965 року. У минулі роки совєтська поліція насильно усунула демонстрантів. Цього року поліція не перешкодила демонстрантам, які з відкритими головами, в мовчанці, стояли на площі, а відтак розійшлися без ніякої інтервенції поліції. Мета цього мовчазного протесту, як і всіх попередніх, було привернути увагу громадянства на той факт, що совєтський уряд не додержується постанов власної конституції, яка гарантує основні права людини всім громадянам СССР.

Закордонні міністри їдуть до Києва оглядати пам'ятки

Київ. — Як відомо, в СССР побував під кінець листопада канадський міністер закордонних справ Мітчел Шарп. При цій нагоді він також відвідав Україну і побував в Києві. Очевидно, їздив він до Києва не для переведення політичних розмов, бо уряд Української СССР ніякої зовнішньої політики ні не веде, не не втримує з ніякою іноземною державою дипломатичних зв'язків, а тільки, щоб оглянути, як пише „Радянська Україна" з 23 листопада, архітектурні пам'ятки столиці України".

Згідно з повідомленням РАТАУ, М. Шарп прибув до Києва 21 листопада. 22 листопада він „відвідав парк Вічної слави і поклав вінок на могилу Невідомого солдата. Потім канадські гості ознайомилися з визначними місцями і архітектурними пам'ятками столиці України. Вони зробили поїздку по місту, побували в Києво-Печерському державному історико-культурному заповіднику, де оглянули експозиції музеїв" тощо. В честь М. Шарпа заступник голови Ради міністрів УССР П. Т. Тронько дав сніданок. Того ж дня відбулася розмова між М. Шарпом і головою Ради міністрів УССР О. П. Ляшком, „в ході якої О. П. Ляшко ознайомив гостя з досягненнями Радянської України в розвитку економіки, науки і культури", а М. Шарп „подякував за надану можливість відвідати Київ, за виявлену йому гостинність" і . . . все.

Очевидно, ніяких розмов на засадничі політичні справи в Києві не були ведені, бо для цього уряд УССР не має ніяких уповноважень. Як у всіх інших подібних випадках, так і у випадку з канадським міністром закордонних справ, він мав можливість в Києві виступити в ролі високопоставленого туриста, якого „ознайомлено" додатково з „економікою, наукою і культурою" країни. Така судьба кожної колоніяльної держави і така незавидна функція її т. зв. керівників.

Цієї неділі у Венесуелі відбудуться президентські вибори

Каракас, Венесуеля. — Цієї неділі, 9-го грудня, громадяни Венесуелі обиратимуть 5-го з черги президента цієї південноамериканської країни. Головними суперниками на цей пост є Лоренцо Фернандез, кандидат Соціял Християнської партії, яка тепер є при владі, та Карльоз Андрес Перез, кандидат Партії Демократичної Дії, яка становить офіційну „Опозицію" у венесуельському парляменті. Обидва кандидати є прихильниками близьких зв'язків із ЗСА, які є головним покупцем венесуельської нафти. Одним із головних експортів Венесуелі є саме нафта та нафтові продукти.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зброя проти нас

Нещодавно одна совєтська київська газета у своєму черговому нападі на „українських буржуазних націоналістів" використала речеві помилки українського періодика на чужині, який опублікував матеріял на совєтські теми, не перевіривши окремих даних. Це дало привід совєтській газеті написати, що, мовляв, українські націоналістичні журналісти вміють підрахувати всі калюжі в Україні, а не знають, що така то і така особа є видатним мистцем тощо.

Ця проблема може видатися на перший погляд незначного, але фактично так справа не виглядає. Очевидно, така чи інша помилка може трапитися, але коли таких помилок надто багато і коли вони надто очевидні, тоді не тільки обезцінена дана інформація, але в читача затрачається довір'я до видання, яке не дбає про правильність і точність публікованого матеріялу. Це особливо важливе на совєтському відтинку, де маємо справу з пропагандивним апаратом, який тільки жде на того роду помилки, щоб з їх допомогою, відповідно їх представивши, насвітливши, використати проти нас.

Відомо, що декілька разів до року в Україні на республіканському поземі відбуваються наради партійно-пропагандивного активу, на яких між іншим обговорюються також різні аспекти боротьби проти „буржуазних націоналістів". Увійшло в практику поширювати на таких нарадах відбитки матеріялів з українських газет з західнього світу, а також окремих українських видань, у яких є речеві помилки в інформуванні про підсовєтську дійсність. Ці відбитки поширюються без ніяких коментарів, зокрема коли таку чи іншу невірну інформацію легко перевірити. Стереотипний коментар при тому є, мовляв, читайте і розбирайте самі, що варта „націоналістична пропаганда".

Згадане підкреслює потребу пильно дбати про точність і певність подаваних в наших газетах вісток та щоб коментарі до цих вісток були належно і розумно аргументовані. Замало є вміти користуватися „крилатими фразами" і замало робити узагальнені висновки на базі одного, чи двох фактів. Треба завжди мати на увазі, що знаходимося в обличчі добре підготовленого противника, який спеціялізується в „ідеологічній боротьбі". Ми не повинні посилювати його нашою недбайливістю та легковажним ставленням до подій і фактів.

Далекосягла місія

Українці у вільному світі, зокрема в З'єднаних Стейтах Америки і в Канаді, мають дуже чітко визначені завдання на ближчу і дальшу мету: мобілізувати і розвивати всі свої духові і матеріяльні ресурси для допомоги рідному народові в його змаганнях до волі і незалежности. Це охоплює все, що нам на потребу і що ми робимо. Мобілізація і розвиток цих наших ресурсів це розвиток нашої культури, пошанування і плекання наших традицій, це наші Церкви і наші установи, наша мова, наше мистецтво, наші школи, наші публікації, все чим живе і що має людська спільнота.

У змаганні до цієї мети, в цій мобілізації наших духових і матеріяльних ресурсів із громадських установ найбільш далекосяглу місію має і виконує Український Народний Союз. Факт, що установа найстарша, бо існує вже 79 років, що вона вже потрапила змобілізувати в своїх рядах майже 90,000 членів та закумулювати понад 38 мільйонів долярів майна, факт, що її книжковими публікаціями можна заповнити вже багато бібліотечних полиць, що вона кожного року призначає поважні суми на добрі наші цілі, як і безліч інших подібних фактів, навіть не згадуючи вже про головну його забезпеченеву функцію, говорять самі за себе. Все це є плодом і наслідком власне тих мобілізаційних зусиль, що їх постійно і невпинно веде Український Народний Союз та в началі яких є організація нових членів.

У світлі такого факту, постійні організаційні кампанії, що їх веде Український Народний Союз, є в кожному відношенні далекосяглою місією, як для нашого власного розвитку, так і для тих завдань і обов'язків, що їх ми маємо у відношенні до нашого народу. Тим самим і всі ті, що в цій місії організування нових членів беруть активну участь, роблять велике, похвальне діло, допомагаючи мобілізувати наші ресурси для здійснення нашого ідеалу.

В. Ткач

САХАРОВ УЖЕ МАЛО ЦІКАВИЙ

Коли не так давно в західній пресі з'явилися знаменні заяви й інтерв'ю совєтського фізика й академіка Сахарова, їх уміщували на перших сторінках часописів і присвячувано їм чимало коментарів. Сьогодні вістка про Сахарова (наприклад, остання вістка, що він подав прохання про уділення йому совєтською владою дозволу на відвідини ЗСА) друкуються десь на останніх сторінках газет. Отже, виходить, що С а х аровим вже майже не цікавляться на Заході.

Правда, за останній час сталося чимало важливих подій, які притягли до себе увагу громадської думки на Заході: війна на Близькому Сході, енергетична криза тощо. Та все ж таки виникає питання, чи справою Сахарова не цікавилася преса західнього світу лише як певною сенсацією — так, як цікавляться, наприклад, захопленням літака терористами або викраденням дитини якогось мільярдера, щоб одержати за неї велику заплату. Тим часом справа Сахарова вповні заслуговує на те, щоб біля неї з неослабною увагою концентрувалася думка не тільки громадських, але й урядових кіл західнього світу.

Бо ж подія справді незвичайна. Видатний учений, приналежний до еліти в Совєтському Союзі, по національности росіянин (отже безумовний російський патріот), не страхаючись репресій, що під тоталітарним совєтським режимом загрожували навіть його фізичному існуванню, — перестерігає Захід перед політикою відпруження і наближення до СССР, стверджуючи нещирість всяких мирних запевнень Москви, доки в СССР не прийде до демократизації режиму. І хоч Сахаров говорить лише від свого власного імени, проте його заяви про мільйони уярмлених людей в СССР говорять за те, що так само, як Сахаров, думають і ці мільйони. Отже, справа Сахарова безумовно заслуговувала на те, щоб вона вплинула на політичну поставу Заходу супроти СССР. Могло здаватися, що те, чого не вдалося досягти українським борцям за волю своїми заявами, які стали відомими на Заході, вдасться досягти росіянинові Сахарову.

Але так не сталося. Поговорили, написали, побідкалися і... почали забувати про надокучливого академіка, який трохи перешкоджав справі „відпруження" поміж Заходом і Сходом. Правда, і тепер ще знаходяться окремі люди, які виступають в обороні людських прав Сахарова і йому подібних. Але не тільки урядові кола, але навіть поважніші громадські і політичні кола держав західнього світу не здобулися на те, щоб створити бодай якусь постійну комісію, яка б студіювала внутрішній стан в СССР і поставила б собі за завдання переконувати г р о мадську думку Заходу, що відпруження з СССР можливе лише тоді, коли ця державно-імперська конструкція цілковито зміниться, тобто... перестане існувати.

Чому ця справа повинна цікавити і нас, українців, хоч Сахаров є росіянином і не висловлювався за національне, а тим паче державне визволення уярмлених неросійських народів? Поперше тому, що вона ще раз свідчить про те, як тяжко збудити сумління міродайних кіл Заходу не тільки голосами членів українського руху спротиву, але й голосами самих росіян. Подруге тому, що такий Сахаров — це доказ того, що опозиція, а може навіть і більший рух спротиву, існує і серед самого російського народу. А ця обставина безперечно улегшує визвольну боротьбу неросійських народів — і то незалежно від того, чи т. зв. російські дисиденти борються лише за „демократизацію" режиму з утриманням російської імперії. Бо така їх боротьба — хотять вони цього чи не хотять — безумовно послаблює і саму імперію.

З цього приводу варто зацитувати один уступ з постанов Конференції Ліги Визволення Народів СССР (Паризького Бльоку), що відбулася 7-го жовтня 1973 р. в Західній Німеччині (на чолі Ліги стоїть президент УНР в екзилі Микола Лівицький), а саме: „Конференція висловлює своє співчуття для тих представників російської громадськости, які в межах СССР виступають в обороні прав людини, закликає їх увести в свою програму дій повне визнання прав неросійських народів на відновлення вповні незалежних демократичних держав та допомагати практичному здійсненню такого відновлення. Це дало б можливість створити єдиний фронт боротьби всіх народів СССР проти тоталітарної й антинародної диктатури Кремля".

Звичайно, трудно вірити, щоб цей заклик об'єднаних в Паризькому Бльоці представників поневолених неросійських народів зустрівся з позитивною відповіддю противників совєтсько-комуністичного режиму серед росіян. Занадто бо вони ще пересякнуті російським, великодержавним шовінізмом й відданістю імперії. Але — повторюємо — антирежимні виступи росіян послаблюють імперію навіть проти їх бажань. І тому також в наших інтересах є, щоб справа Сахарова не затихала на Заході і щоб ми, нав'язуючи до неї, зуміли приєднати до неї також справу наших Мороза й інших та антиімперські рухи спротиву серед неросійських народів Совєтського Союзу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

КОЛИ У ВАС МАСЛО НА ГОЛОВІ...

(В. Р.). — Лондонська газета „Ди Гардієн" у вересні ц. р. помістила була відкритого листа Президії Всесоюзного Наукового Товариства Психіятрів до редактора газети, в якому заперечує закиди, будьтоби у Совєтському Союзі замикали у заведеннях для божевільних здорових людей тому тільки, що вони мають інші політичні погляди.

У листі, який підписав президент Товариства академік Академії Медичних Наук СССР Євгеній Шмідт та 19 членів Президії (всі вони академіки, професори й доктари медичних наук або керівники медичних відділів чи інститутів) висказують своє обурення й протест проти такого „очорнювання" совєтської психіятрії та медичної науки взагалі.

Читаючи той лист та приглядаючись до наукових ступнів і становищ тих людей у медичному світі, робиться прикро, що люди ці, на приказ, здібні скотитись так низько. Вони намагаються своїми науковими ступнями та становищами боронити справу, яка не дасться оборонити, бо проти неї свідчать факти.

Назвемо тільки деякі з них:

1. Живе у Совєтському Союзі один із героїв останньої війни ген. Григоренко. Він відомий з цього, що виступав в обороні людських прав, людей взагалі, а зокрема в обороні кримських татар, яких після останньої світової війни виселено з Криму і розсипано по цілій Центральній Азії та які домагаються дозволу повернутись назад в Крим. Коли, у зв'язку із процесом деяких з тих татар у Ташкенті, в Узбекістані, ген. Григоренко поїхав туди, щоб допомагати їм у їхній обороні, його там арештовано і піддано психіятричним р о зслідуванням, з метою, очевидно, узнати його ментально хворим і вмістити в інституції для ментально хворих. Але Комісія психіятрів - експертів у Ташкенті визнала Григоренка нормальною людиною, не знайшовши ніяких підстав, щоб послати його до психіятричної лічниці. І нормально справа повинна б на цьому закінчитись. Але не в СССР. Справа Григоренка пішла перед психіятричну комісію в Москві і там його признано ментально хворим і задержано в психіятричній лікарні.

Як можна серйозно дивитись на таке рішення Московської комісії психіятрів, коли психіятри Узбекістану, напевно не менше компетентні і з не гіршими науковими ступнями, ніж ті в Москві, не знайшли у ген. Григоренка ніяких ознак психічної хвороби?

2. Українець, професор Леонід Плющ, незвичайно здібний математик - кібернетик, був признаний умово хворим тільки за те, що разом із відомим професором Сахаровим був членом Ініціятивної Групи для Оборони Людських прав у СССР. Тепер він у тюрмі - лікарні для психічно хворих у Дніпропетровську.

3. У 1971 р. вийшла в Лондоні у в-ві Мекмілена книжка п. з. „Проблема божевілля", написана Жоресом та Роєм Медведєвими. Жорес Медведєв здібний генетик з ім'ям у СССР, а Рой Медведєв історик, обидва відомі особи у науковому світі СССР. У згаданій книжці Жорес Медведєв описує, як совєтські а д м іністраційні власті охорони здоров'я в місті Обнінську, обласному центрі Калузі та в Москві намагалися протягом кількох тижнів зробити із нього людину психічно хвору та примістили його у психіятричному заведенні на постійно (протягом згаданих кількох тижнів його вміщено силою в такому заведенні). Опис Жореса, як з ним поступали в тому часі, викликає найбільше обурення проти поведінки психіятрів Обнінська, Калуги та Москви і подив для Жореса, який не дався спровокувати і мужньо боровся проти замаху на його свободу.

Брат Жореса Рой у тій самій книжці описує заходи в обороні брата, коли його останньо держали у психіятричні лікарні. Його там відвідували різні промінентні особи в науковому світі і згідно стверджували, що Жорес — найнормальніша людина, робили різні інтервенції в його справі, але Жореса й далі тримали під обсервацією. Врешті мусіли таки його звільнити. А після якогось року його знову прийняли на працю за його фахом в одному з наукових інститутів так, якби ніколи нічого не сталось.

Згадана вгорі книжка обидвох братів Медведєвих появилась друком в Лондоні тоді, коли вони обидва жили і працювали в СССР. У тій книжці вони згадують, що у психіятричній комісії для обслідування їх психічного стану були м. і. Г. Морозов, А. Снєжнєвскій, Р. Наджаров та інші. То є власне ці три, які разом з іншими підписали листа до „Гардієна". А Зоя Серебрякова, яка теж підписала згаданого листа, це головний спеціяліст головного відділу психо - неврології міністерства здоров'я СССР, в руках якої була справа Жореса Медведєва і яка себе показала тоді з якнайгіршої сторони.

Отака братія, яка активно заанґажована у запроторюванні здорових людей до психіятричних лікарень, має лице обурюватись і протестувати, коли про їхню „лікарську" роботу відповідно пишеться й оцінюється тут, на Заході.

Інтересно, що було головною причиною намагань запроторити д-ра Жореса Медведєва до психіятричної лікарні.

У свій час він був написав твір „Корисні зустрічі вчених світу", в якій відстоював більш демократичну систему співпраці вчених СССР із вченими цілого світу для добра самої науки та всього людства. У манускрипті цю працю читало багато осіб наукового світу Москви. У розслідуванні психічного стану Жореса, в часі, коли він перебував у лікарні, його дуже випитували про цю його працю, її зміст та ціль її написання, і не залишалося сумніву, що це вона була головною причиною намагань визнати його психічно хворим. А в кілька років після цього Л. Брежнєв за ініціятиву та попирання співпраці совєтських і американських вчених був розхвалюваний під небеса, і це було одною з підстав для признання йому ленінської нагороди за мир!

На початку 1973 р., на запрошення Британійського Національного Інституту Медичних Дослідів, Жорес Медведєв приїхав до Лондону для проведення протягом року дослідів у секторі своєї спеціяльности. Користаючи з цього, совєтський уряд відібрав йому совєтське громадянство. Він живе тепер в Лондоні. І кожний може переконатись, що він така сама нормальна людина, як кожний з нас, а британійська інституція напевно не тримала б у себе психічно хворої людини.

І цей самий факт є нищівним ударом по всіх тих 20 членах Президії, які підписали згаданий лист до „Гардієна". У відповідь на того листа д-р Жорес Медведєв негайно написав теж листа до „Гардієн", в якому, покликуючись на видану ним книжку, піддержує повністю все, що він в ній написав.

Але вже є потвердження того зловживання психіятрії совєтськими лікарями також з боку британійських вчених. Лондонська газета „Дейлі Мейл" з 8-го листопада 1973 р. у статті свого наукового кореспондента Джона Стівенсона п. з. „Як Росія робить божевільними своїх політичних ребеліянтів", пише таке:

„Виїмково жахлива техніка вживається в Росії, щоб замкнути як божевільних політичних дисидентів — заявив вчора вечером видатний британійський психіятр. — Їх безпідставно задержується як схізофреніків на основі діягноз, які не могли б бути прийняті у В. Британії, — сказав д-р Малькольм Лейдер. Д-р Лейдер з Інституту Психіятрії лондонського університету був одним із британійських делеґатів на д и с к усійну конференцію Світової Асоціяції Психіятрів, яка відбулася минулого місяця у Совєтському Союзі. Його заява, зроблена виключно для „Дейлі Мейл", є першим детальним звідомленням про закулісні розмови, ведені деякими британійськими представниками в часі тієї п'ятиденної конференції. Д-р Лейдер сказав, що жертви приміщується у карних заведеннях для божевільних на необмежений час без можливости робити у будь-якій формі правний відклик проти рішення..."

„Факт, що „пацієнти" мали можливість часом відкликатись до совєтського трибуналу для справ ментально хворих і бути звільненими, свідчить на користь тих лікарів, які діяли згідно з моральними принципами", — сказав д-р Лейдер.

„Д-р Лейдер, описує, як

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ПОЧЕСНИЙ ГІСТЬ

В цю неділю, 9-го грудня, в залі Фешен Інституту в Ню Йорку, великим концертом наших мистців на пошану Наукового Т-ва ім. Шевченка, з нагоди його 100-річчя, закінчається у цій Метрополії ювілейні святкування, від котрих залишився у мене деякий сантимент, деякі гарні враження, але й деяке розчарування... І зараз поясню в чому справа: напередодні ювілейного бенкету в готелі Статлер-Гілтона прийшло до мене з канцелярії НТШ, з власноручним, міністерським підписом інж. Романа Кобринського, запрошення на цей бенкет, а до нього долучена карта вступу з штампілею „Гест оф Онор". Тобто, по-нашому сказавши, „почесний гість".

Це мене, мушу признатися, надзвичайно підняло на дусі! Ви лише подумайте: наша перша Академія Наук, Товариство, що носить достойне ім'я Пророка України, — не погордило скоморохом-гумористом, а запрошує його на своє сторіччя в характері почесного гостя. Чи немає чим зворушитись до глибин душевних?.. Це правда, що на бенкеті не посадили мене до почесної президії, де засідали самі апостоли правди і науки, проте попав я до стола, при якому теж сиділи визначні й заслужені громадяни, між ними — голова братського УРСоюзу, п. Іван Олексин, і колега-редактор „Народної Волі", д-р Василь Верган.

Щоб показати шановним сусідам, що нижчепідписаний теж не якийсь пришийкобилі-хвіст, я витягнув свою карту вступу і поклав перед собою на столі, на видному місці, мовляв — читайте й завидуйте, яку цяцю маєте у вашому товаристві! Та не вспів я прослухати промову проф. д-ра Матвія Стахова, як тут надлетів чорною вороною кельнер, поцупив мені з-перед носа мою карту вступу — і ходу!

— Гей, містере! — гукаю за ним, — ви мені забрали мій сувенір, пропам'ятну картку! Там на ній написано, що я — „Гест оф Онор"!

— Це мене не обходить, який ви гість, з гонором чи без гонору, — відповів кельнер. — Мені треба цієї картки до рахунку — скільки осіб вечеряло.

Тут обізвався мій сусід з лівого боку, пан магістер Рак з Ірвінгтону, людина високого знання, що визнається на всіх законах, так пластових, як і [illegible].

— Кельнер має рацію, — сказав, — раз ви вже до вечері, мусите віддати картку. Наші картки він теж забрав.

Це було оте гірке розчарування, про яке я згадав напочатку. За два шматки печені, дві картоплини і жмінку салати, — втратив [illegible] дорогоцінну пам'ятку, документ, що був почесним гостем на сторічному ювілею Наукового Т-ва імені Т. Шевченка в Ню Йорку!

І к о р

Іван Мартинюк

ВЕСІЛЬНІ ЗВИЧАЇ СЕЛА ЦЕНЕВА

(1)

У нашій літературі маємо вже дещо про весільні звичаї українського народу. Поодинокі автори писали про те, кожний зі своєї точки зору підходив до цієї теми. Майже в кожному селі ці звичаї засадничо були ті самі, але дуже зрізничковані. Український нарід жив між різними чужими народами, тому зустрічався з чужою культурою, чужими звичаями та традиціями. Та різноманітність відбивалась у всіх ділянках його культурного життя. Всі ті менші чи більші відмінності в загальному збігались до спільного знаменника. Весільні звичаї базувались на християнських засадах і завершувались християнським церковним шлюбом. Започаткування подружнього життя було пов'язане здебільша з поглядами та характером батьків. Були батьки, що диктували своїм дітям, за кого вони мають виходити заміж чи кого взяти за дружину. Були, однак, батьки, які давали своїм дітям повну свободу вибору. Всі добрі батьки бажали своїм дітям в подружньому житті щастя й любови. Вони опікувались ними від колиски аж до старости, втішалися, коли їхні діти були багаті, здорові, здібні в науці, а в подружньому житті живуть з Богом, чесно й по християнськи і переживали разом з своїми дітьми їхнє горе, невдачі, прикрі несподівані випадки, пригоди або нещастя, які навідували деколи родину, як незгода в подружньому житті.

ВЕСІЛЬНІ ЗВИЧАЇ В ДАВНИНІ

У нашій історії дещо написано про те, хто мав рішальний вплив і право давати свою згоду на подружжя. В той час не вільно було одружуватись без дозволу дідича. Він мусів знати, з ким хто одружується, і мусів дати свій дозвіл на подружжя, бо в противному разі священик не давав шлюбу молодій парі. Це панське право держалось на Галицьких землях майже 450 років.

ПІД АВСТРІЄЮ

Після першого розбору Польщі, 1772-го року, австрійський цісар Йосиф II своїм декретом із 1-го жовтня 1786-го року звільнив селян від суду пана. Тоді видано закон, згідно з яким хлопець парубок мусів бути повнолітнім мужчиною, щоб мав право оженитися. Повнолітнім мужчиною вважався той, хто закінчив 24 роки життя, відбув військову службу або перейшов поборову комісію, „асентерунок". Коли хлопець був здатний до війська, його приймали зразу, а коли ні, відкладали до наступного року. Бували випадки коли поборова комісія асентерувала того чи іншого хлопця з третьої кляси. Тоді він мусів відбути військову службу і аж після її закінчення мав право одружуватись. Це вже була людина коло 30-ти років. Дівчата вважалися повнолітніми по закінченні 20-ти років життя. Тоді вже вони підходили до свого подружнього життя з більшим знанням, свідомістю і розвагою, задаючи собі ясно справу, яка ціль подружнього життя. Ані один сільський красунь з бідного роду не посмів послати старостів до багатої дівчини, тому, що вона не дала б своєї згоди на подружжя. Було багато вродливих бідних дівчат, але так само син багатих батьків не посилав до них своїх старостів.

Були й такі випадки, хоч дуже рідкі, коли бідний, але вродливий, добрий, характерний наймит закохався в дочку свого господаря. Їхні часті зустрічі і зближення доводили до того, що знаходилась у них дитина. Але не зважаючи на це до одруження не доходило. Також деколи син багатих батьків мав дитину від бідної наймички, але й після цього вони ніколи не одружувались. Батьки розуміли, що їхнє подружжя не буде щасливе. Після того, як хлопець намітив собі якусь дівчину, він старався докладно розвідати, що вона вміє робити, чи пильна в господарстві своїх батьків, чи не розпусниця, чи роботяща, ощадна, здорова й побожна. Ці всі прикмети селяни брали під увагу, коли йшлося про одруження. Це саме відносилось і до хлопців. У селі був такий звичай, що хлопець середньо заможний пізнавав дівчину менш більш таку, як він сам. Багач пізнавав багачку, а бідний біднячку. Такий поділ чи відмежування ніколи не мінялись. Бували спорадичні випадки, коли бідний, але добрий, господарний та характерний хлопець одружувався з багатою вдовою з малими дітьми. На сирітськім маєтку він доробляся часто свого маєтку. У родинах заходили деколи непорозуміння поміж батьками й дітьми. Причиною їх було здебільша не придане, не гроші, а характер дівчини, яку вибрав для себе їхній син, чи навпаки. Деколи батьки, як згадано вище, накидали дітям свою волю, силуючи до одруження, маючи більше життьового досвіду. Не раз трудно було вгадати, як буде краще. Наше прислів'я каже „що долі своєї конем не об'їдеш". У подружньому житті часом бракує гармонії, коли подружжя не сходиться характерами. Не раз про людське око молоді ніби живуть у згоді, але любови між ними немає і вони часто сваряться. Бували випадки, коли насилувані батьками молодята зчасом звикали одне до одного, і з бігом часу, коли приходила на світ дитина, вона закріпляла їхнє подружжя. Тоді характери молодих людей немов гармонізувались, і вони ставали щасливі. Бували й такі випадки, коли дівчина казала, що як за вибраного нею хлопця не вийде заміж, то нізакого не піде. Але одружившись, палка любов минала і наступали сумні дні твердої дійсности. В цих родинах зроджувалась гризня, недовір'я, ненависть, а часом і моральний занепад. Не бракувало таких родин, в яких свекрухи любили тільки себе й своїх дітей, а невістку чи зятя ненавиділи, хоч самі їх вибирали синові чи дочці. Вони шукали в них того, чого не було у їхніх дітей. Обмовляли їх, обчорнювали перед сусідами і родиною. Все, що було зле, то була винна невістка чи зять, хоч у молодому подружжі була згода й любов. Не раз самі батьки руйнували любов своїх дітей. Бувало, що невістка чи зять після одруження покидали свекруху й вертались на якийсь час до своїх батьків, як то казали „йшли на поділя" або на комірну хату. При тому вони придержувались і далі християнської моралі, не ломили церковних законів і не розводились. Чесні, статочні люди годилися зі своєю долею і приймали її такою, якою вона була!

Для весіль було три пори року. Перша пора пізньою весною, по всіх господарських весняних роботах, т. зв. „на переднівку". Друга пора пізньою осінню, по скінчених роботах в полі. Третьою порою зима, т. зв. „зимні м'ясниці".

Весілля вимагало не тільки фінансових засобів, але також багато часу й труду для його приготування. Селяни приготовляли своїх дітей з малих літ до самостійного життя. Батьки-господарі привчали своїх синів орати, сіяти, косити, молотити, жати, різати січку, ходити коло худоби і т. п. Мати господиня вчила своїх дочок шити, прясти, варити, пекти хліб, жати, плекати дріб, обробляти город і т. п.

(Продовження буде).

Український Оперний Ансамбль одержав стейтову допомогу

Ню Йорк. — Як інформує маестро Лев Р е й нарович, Мистецька комісія стейтового уряду в Олбані признала, перший раз в історії існування українського оперного ансамблю, фінансову допомогу у висоті 960 долярів.

Як відомо, Український Оперний Ансамбль знаходиться в постійних матеріяльних труднощах, тому допомога, хоч і скромна, Мистецької комісії нюйоркського стейтового уряду була прийнята к е р і вництвом оперного ансамблю з великою полегшею і вдоволенням, тим більше, що це дає надію на таку допомогу, а може навіть у збільшеному виді, в будучому.

Однак, цієї допомоги для вдержання і активної діяльности Ансамблю рішуче замало. І тут повинна останнє слово сказати українська спільнота. Не слід нам забувати про те, що Ансамбль не тільки дорожить українським сценічним мистецтвом, але поширює його, приєднуючи до цієї мистецької одиниці вартісні сили артистів, співаків, танцюристів, музиків, а при тому дає можливість українській молоді, як висловився один з мистців, „дихати мистецьким повітрям". Зорганізована українська громада повинна дати моральну і матеріяльну піддержку ансамблеві, бо від цієї піддержки залежить дальша доля цієї мистецької одиниці.

„Я свідомий того, каже маестро Лев Рейнарович, що наш рід мистецтва найдорожчий — оркестра, хор, балет, солісти, декорації — але невже ж ми не спроможні вдержати при життю один оперний ансамль?". Ми думаємо, що так. Серед українців знайдуться напевно меценати, гурти людей, організації льокального і крайового засягу, які прийдуть в допомогою ансамблеві. А якщо це вже станеться, тоді громада, зовсім слушно, матиме право вимагати від Ансамблю нових і якісних репертуарів та обмолодженколективу, що забезпечить участь молоді в наших виставах.

ЦК КПСС зробив підсумки поїздки Брежнєва до Індії

Москва. — Газета „Правда" з 4 грудня опублікувала офіційне повідомлення „Про підсумки візити товариша Л. І. Брежнєва в Індію", вроблені на засіданні Політбюро ЦК КПСС, Президії Верховної ради СССР, Ради міністрів СССР. У повідомленні стверджується, що зібрання „одобрило діяльність товариша Л. І. Брежнєва щодо розвитку дружніх совєтсько - індійських відносин... Політбюро ЦК КПСС, Президія Верховної ради СССР і Рада міністрів СССР з великим вдоволенням відзначають важливе значення підписаних в часі візити Л. І. Брежнєва в Індію документів, які дають новий імпульс на шляху розвитку тісних дружніх взаємин між двома країнами для добра їхніх народів.. Велике значення має підписаний в часі візити договір про дальший розвиток економічного і торговельного співробітництва між СССР і Індією, який визначує спрямування взаємовигідного п л о д отворчого економічного співробітництва на довший період... В ході тих переговорів було підтверджено тотожність у поглядах на широкий круг актуальних міжнародних проблем сучасности. Совєтський Союз і Індія підтвердили своє рішення і на майбутнє докладати зусиль до відпруження напружености, враховуючи, що о з д оровлення міжнародного клімату може і повинно дати реальні користі всім країнам світу, великим і малим, розвиненим і тим, які розвиваються. Совєтський Союз і Індія висловилися в користь припинення перегонів в збросні, досягнення загального і повного розброєння, підготовки всесвітньої конференції для справи розброєння, а також за найскорішу ліквідацію залишків колоніялізму і расизму".

„В ході переговорів сторони з новою силою підкреслили переконання в тому, що існуючі у Південній Азії спірні проблеми можуть і повинні бути вирішені шляхом переговорів між заінтересованими сторонами без будь-якого втручування зі зовні. Політбюро ЦК КПСС, Президія Верховної ради СССР, і Рада міністрів СССР з задоволенням відзначають позитивні висліди широкого обміну думками, що відбувся в часі переговорів в Делі в справах Азії. Совєтський Союз, дві третіх території якого положені в Азії, і велика азійська держава Індія глибоко заінтересовані в збереженні миру і стабільности в цьому районі, спертих на спільних зусиллях азійських держав".

ПОВІДОМЛЕННЯ

Музейна Збірка Союзу Українок Америки була виставлена в Українськім Інституті Америки в роках 1965 до 1973 і служила інформаціями про нашу народну культуру. Бажаючи наблизити цю Музейну Виставку до форми Музею і стараючись за дотацією стейту Ню Йорку — Головна Управа Союзу Українок Америки змагала до кращого упорядкування збірки на терені Інституту. У відповідь на наші заходи Український Інститут Америки 15-го січня 1973 р. виповів Союзові Українок Америки це приміщення. Стараючись дійти до порозуміння з Інститутом, Головна Управа Союзу Українок Америки повела різні заходи, між тим також через Культурну Комісію Українського Конґресового Комітету Америки.

У відповідь на те Український Інститут Америки без попередження навантажив усе музейне добро і переслав його до Централі СУА у Філядельфії. Оцим унеможливив дальше діяння цієї культурної станиці.

Екзекутива
Союзу Українок Америки
Маруся Савчак — секретарка

„Розрахунки і прорахунки пекінської пропаґанди"

Київ. — Газета „Радянська Україна" з 23 листопада опублікувала під таким наголовком довшу статтю на тему китайської протисовєтської пропаганди у світі. У статті заперечується „вигадану" китайцями „небезпеку радянського воєнного нападу" на Китай і „загрозу з Півночі", бо, мовляв, в СССР щодо Китаю не тільки немає ніяких аґресивних намірів, а навпаки, „Радянський Союз не раз пропонував Китаю нормалізувати відносини і, зокрема, підтвердити зобов'язання, які були взяті обома сторонами за договором про дружбу, союз і взаємну допомогу, укладеним у 1950 році".

В статті пишеться, що „не обмежуючись ідеологічною обробкою китайського народу, маоїсти розгор н у л и бурхливу діяльність, залякуючи „радянською загрозою" і народи інших країн. Так, у статті Сіньхуа, розповсюдженій 14 листопада по закордонних кан а л а х цього агенства, твердилося, що СССР „розглядає Европу як стратегічний центр ваги у своїй боротьбі за панування над світом"... Маоїсти буквально з шкури пнуться, намагаючись викликати у молодих країн, які розвиваються, недовір'я до радянської політики. Так, у коментарі Сіньхуа, опублікованому „Женьмінь Жібао" 30-го жовтня, робиться спроба кинути тінь на торговельно-економічні відносини СРСР з цими країнами. Щоб досягти своєї мети, маоїсти йдуть на свідому фальсифікацію... Роблячи наклепи на Радянський Союз, маоїсти одночасно продовжують зображати себе захисниками інтересів держав, які розвиваються... Останнім часом тон пропагандистських виступів Пекіна стає все більш верескливим, навіть істеричним. Не знаход я ч и скільки-небудь вагомих аргументів на підтримку своїх тез, маоїсти компенсують їх грубою лайкою. Однак це нагромадження лайки аж ніяк не надає переконливости статтям і коментарям, що виходять з-під їхнього пера".

У соту річницю уродин нашої Дорогенької Бабці
СОФІЇ з ДОСКОЧІВ ГАЙМБЕРГЕР
складаємо на Ювілейний Фонд НТШ в ЗСА
суму 100.00 долярів.

Ню Йорк, Н. Й.

АДА і ЗЕНОН ОСІНЧУКИ
внучка з чоловіком

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
140-142 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Повідомлення

В суботу, дня 15-го грудня 1973 року
— відбудуться —
в залі Українського Народного Дому в НЮ ЙОРКУ

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку

зі слідуючим порядком:

1. Відкриття Зборів.
2. Вибір Президії Зборів.
3. Вибір Комісій Зборів.
4. Відчитання протоколу з попередніх зборів.
5. Звіт Управи, Контрольної Комісії та Громадського Суду.
6. Дискусія над звітами та уділення абсолюторії.
7. Вибір нових завідуючих органів.
8. Біжучі справи.
9. Закриття зборів.

Початок о годині 3-ій по полудні.

У зборах беруть участь організації через своїх умандатованих делеґатів, а саме: ОДНОГО, коли організація має нижче 100 членів, ДВОХ, коли має від 100 до 500 членів, та ТРЬОХ, коли має повище 500 членів.

Адв. Роман Гуглевич
голова

Д-р Олександер Соколишин
секретар

Михайло Коцка
орг. референт

СССР шукає шляхів нормалізації взаємин з Альбанією

Москва. — Газета „Правда" з 29 листопада опублікувала для відзначення „29-их роковин звільнення Албанії від фашистських окупантів" статтю В. Ефімова, який займає становище до питання совєтсько-албанських взаємин на сучасному етапі і робить досить конкретні пропозиції албанському комуністичному режимові повернутися „під крило" Москви. Ствердивши, що завдяки допомозі СССР Албанія не тільки звільнилася від чужоземного поневолення, але станула „на шлях будівництва основ соціялізму", В. Ефімов вказує на те, що завжди совєтсько-албанські взаємини „розвивалися на справжніх інтернаціоналістичних засадах".

„Труднощі у совєтсько-албанських відносинах, які виникли у 60-их роках, Совєтський Союз завжди розглядав як часові, перехідні. Обстановка, яка склалася між СССР і НРА (Народною Республікою Албанії), ненормальна і протиприродна для взаємовідносин між соціялістичними країнами і об'єктивно є на руку тим зовнішнім силам, які бажали б її увіковічнити, щоб і на дальше її використовувати зі шкодою для соціялізму". Коли йдеться про розвиток цих відносин у майбутньому, то, за словами совєтського автора, далі зобов'язує постанова XXIV з'зду КПСС, де стверджується про готовість СССР відновити добросусідські відносини з Албанією.

В. Ефімов пише, що „совєтські люди твердо переконані, що нормалізація між СССР і НРА і їх розвиток на базі строгого пошанування суверенности, рівности, невмішування у внутрішні справи, територіяльної цілости і взаємовигідного співробітництва відповідали б основним довготерміновим інтересам албанського і совєтського народів, інтересам об'єднання всіх антиімперіялістичних сил. Вітаючи албанських трудящих з національним святом, вони висловлюють надію, що Народна Республіка Албанії займе гідне місце в братній дружбі народів ‚які будують соціялізм і комунізм".

Виставка української книжки в Мінську

Білоруські книголюби мали нагоду познайомитись з українським книжковим виданням на виставці книжки в Мінську. Виставку організувала Книгоспілка УССР. На виставці представлено балетристичні видання, наукові, шкільні книжки, ілюстровані альбоми, брошури, журнали тощо. В одному з центральних магазинів Мінська влаштовано продаж українських книжок. В часі тривання виставки відбуваються, головно в Білоруському державному університеті, зустрічі зацікавлених з українськими письменниками, поліграфістами, працівниками видавництв та іншими особами, пов'язаними з видавничою діяльністю.

Між СССР і Великою Британією покращали взаємини

Лондон. — Повернувши з дводенних переговорів в Москві, британський міністер закордонних справ сер Алек Дуґлас Гюм заявив, що у совєтсько-британських взаєминах прийшло до „відпруження". Обидва уряди погодилися відновити ближчі взаємні контакти, включно з офіційними візитами на міністерському рівні та обміном на різних ділянках. Прем'єр-міністер Гіт відвідає СССР весною або літом 1974 року. Як відомо, совєтсько-британські відносини погіршилися перед двома роками, коли британський уряд усунув з Англії 105 совєтських громадян, запідозрених у шпигунській діяльності. В часі свого дводенного побуту в Москві сер Алек перевів розмови з Н. Подгорним та совєтським міністром закордонних справ А. Громиком. На порядку дня крім питання совєтсько-британських взаємин була справа загальноевропейської конференції для справ безпеки та обміну „ідей і людей", як передумови затіснення співпраці між Східньою і Західньою Европою. У питанні европеської конференції обидві сторони не вийшли поза обмін думками, а на основі голосів совєтської преси можна зробити висновок, що совєтський уряд не вплинув на зміну становища Британії в цій справі. У комунікаті, який поширив з приводу цих переговорів в Москві ТАСС, говориться, що „Англія й Совєтський Союз мають спільні проблеми, у вирішенні яких заінтересовані обидві сторони. В їх числі — гострі проблеми, які заіснували на Близькому Сході. А. Громико відзначив також, що питання загальноевропейської наради, скорочення збройних сил і зброєння в Европі заслуговують на особливо велику увагу. Не менше важливі питання двосторонніх відносин між Англією і Совєтським Союзом в ділянці політичного, економічного, науково-технічного й культурного співробітництва. Совєтський Союз ...є за розвиток совєтсько-англійських двосторонніх відносин в політичній, економічній та інших ділянках і зробить все, щоб посунути вперед двосторонні відносини на всіх напрямках".

Соціял-демократи програли у виборах в Данії

Копенгаґен. — У виборах до данського парляменту 4 грудня Соціял-демократична Партія під проводом Анкера Йорґенсена, яка була при владі в Данії і три опозиційні не-соціялістичні партії програли, у висліді чого Данія найшлася напередодні тривалої урядової кризи. Справа в тому, що до нового парляменту увійшли представники аж десяти різних партій, з яких ні одна не здобула потрібної більшости, щоб сформувати уряд. Наступний уряд мусить бути коаліційний, який у зв'язку з укладом партійно-політичних сил в Данії під сучасну пору не легко буде скласти. Урядуюча Соціял-Демократична Партія втратила 24 місць. Опозиційні партії: соціял-лібералі, лібералі і консервати — втратили разом 30 місць. Понесли втрати також ліва фракція соціял-демократів та Соціялістична Народна Партія. Недавно зорганізована Проґресивна Партія під проводом Моґенса Ґліструпа здобула 28 місць, а також новосформована Центральна Демократична партія під проводом Ергарда Якобсена здобула 14 місць. Анкер Йорґенсон, дотеперішній прем'єр, зголосив свою резиґнацію, але буде продовжувати урядування до часу, поки не буде створений новий уряд.

Підприємства вантажних автомобілів заповідають страйк

Лос Анджелес. — У вівторок, 4-го грудня, головний редактор журналу „Овер драйв", який є органом підприємств вантажних автомобілів, заявив на пресовій конференції, що власники й водії вантажників незабаром вийдуть на 2-денний страйк, щоб в цей спосіб заявити свою опозицію до запропонованого встановлення 55 миль на годину як максимальну швидкість на шляхах ЗСА та запротестувати вищі ціни пального. Майкел Паркгерст сказав, що страйк правдоподібно відбудеться 13-го та 14-го грудня та твердив, що в страйку візьме участь понад 50,000 водіїв вантажних авт. Він заявив, що обниження швидкости до 55 миль на годину не заощаджує пального, а навпаки спричиняє втрату, бо вантажні авта, які переважно вживають пальне Дізеля, функціонують найефективніше на вищих швидкостях. Крім того, власники вантажників втрачають від 15 до 20 долярів денно від кожного авта, бо повільніша їзда змушує водіїв працювати довше та пальне коштує більше, сказав редактор журналу „Овердрайв". Він також заявив, що деякі власники вимагають, щоб запляноване страйк тривав не два дні, а цілий тиждень, бо хочуть, щоб населення Америки справді відчуло брак різного роду продуктів, які перевозять ці вантажні авта. Власники вантажників думають, що тоді Уряд зрозуміє, що мусить числитися з їхніми бажаннями.

КОЛИ У ВАС МАСЛО НА ГОЛОВІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої

велику групу російських лікарів, яким вдалося випитати лікарів, які підтвердили вживання методи діягнозування тих, що політично провинились як „невідповідальних".

„Особа, арештована під політичним змістом, каже д-р Лейдер, негайно піддається дослідженню, чи не виказує вона якоїнебудь познаки психічного забурення".

„То може бути щось цілком незначне — як, наприклад, запаморочення — задля чого їх посилається до психіятрів, а пізніше справу передається до Москви, де діягнозують схізофренію.

„А раз це сталося, тоді особа ця признається невідповідальною за свої вчинки.

„Д-р Лейдер заявляє, що політичного пацієнта часом обслідує його місцевий психіятр заки його передадуть до Центральної психіятричної комісії для обслідування".

А лондонський тижневик „Ди Обзервер" з 18-го листопада 1973 р. у статейці Найджела Гокса п. з. „Засудження совєтських лікарів" пише:

„Зловживання психіятрією у Совєтському Союзі було засуджене подавляючою більшістю голосів на зборах Королівського К о л е джу Психіятрів в Лондоні.

„Збори жаліють, що психіятрію вживається для ув'язнення дисидентів, і засуджують лікарів, які дозволяють себе вжити для такої роботи.

„Далі постанова ізолюється від Світової Асоціяції Психіятрів, яка недавно організувала конференцію в СССР, в якій брали участь 6 британських психіятрів, які не послухали зазиву бойкотувати цю конференцію.

„Один із цих шістьох, д-р Малькольм Лейдер, старший викладач в Інституті Психіятрії Лондонського університету, недавно зрезиґнував із становища секретаря симпозіюму Світової Асоціяції Психіятрів. Рада Королівського Коледжу зачинає свої власні інтернаціональні доходження, щоб провірити докази на це, що психіятрію зловживають у СССР".

А совєтські а к а деміки, професори, доктори, директори інститутів і інших психіятричних заведень, мають лише писати протестні листи проти їх „очорнювання".

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п.
НАДІЇ РОМАНКІВ з ІВАНЦІВ
ТА В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п.
Д-ра ІВАНА РОМАНКОВА
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ ТА ПАНАХИДИ
в ЙОНКЕРСІ, Н. Й. — в Церкві СВ. МИХАЇЛА, у ВІВТОРОК, 11-го ГРУДНЯ 1973 р. о год. 8-ій ранку
та в ЕДМОНТОНІ, Канада — в Катедрі СВ. ЙОСАФАТА, в НЕДІЛЮ, 9-го ГРУДНЯ 1973 р. в год. 12-ій дня.

Просимо про молитви за їхні душі.
БОГДАННА РОМАНКІВ, донька
Д-р ЛЮБОМИР РОМАНКІВ, син
Д-р ВАСИЛЬ ІВАНЕЦЬ, брат з дружиною

Замість квітів на свіжу могилу Незабутньої
бл. п. С. Бихової
зложили на Фонд „Церква в Потребі":
Анна Никифоряк $10.00; Люба Ціховляс $10.00; Ярослава Трембіцька $10.00; Марія Павлюк $10.00; Розина Захарченко $10.00; Оксана Мартинець $30.00; Ольга Целевич $10.00; Слава Ставнича $10.00; Марія Фірчук $10.00; Люба Раковська $10.00; Михайло Еліїв $10.00; Єва Левицька $5.00; Юрій Левицький $10.00. Разом: $145.00.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. інж. Олександра Гриценка
на потреби Наукового Товариства ім. Шевченка
25.00 долярів складають:
МАРІЯ і БОРИС ГОЛОВІНСЬКІ
МИРОСЛАВА і РОМАН САВИЦЬКІ
ГАЛИНА і ЮРІЙ ГОЛОВІНСЬКІ

✝

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ КОЦЄЛКО — член УНС Відд. 20 Т-ва Згода в Гемтремку, Міш., помер 25 жовтня 1973 р. на 59 р. ж. Нар. в Бережанах, повіт Тернопіль і став членом УНСоюзу в 1954 р. Полишив у смутку брата Івана, 2 сестри: Настю і Марію та родину. Похорон відбувся 29-го жовтня ц. р. на цвинтарі Mt. Olivet, Detroit, Mich.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Куропась, секр.

МИХАЙЛИНА ДОВГАНЬ — членка УНС Відд. 383 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Бриджпорт, Па., померла 6 листопада 1973 р. на 72 р. ж. Нар. в с. Колодіївка, пов. Скалат і стала членкою УНСоюзу в 1922 р. Полишила в смутку 2 синів: Володимира і Леона, 6 внуків. Похорон відбувся 9-го листопада ц. р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Upper Merion Township.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ШЕВЧУК, член УНСоюзу Відд. 93 Т-ва ім. Ів. Франка в Централ Фолс, Р. Ай., помер 11 листопада 1973 р. на 58 р. ж. Нар. в с. Безбруди, пов. Золочів і став членом УНС в 1970 р. Полишив у смутку дружину Ксеньку, 2 дочки: Ірину і Софію, сина Михася, 2 внуків, брата і сестру. Похорон відбувся 14 листопада ц. р. на цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Данилюк, секр.

ГРИГОРІЙ ЛАВРІВСЬКИЙ, член УНС Відд. 100 Т-ва ім. Т. Шевченка в Гари, Інд., помер 20 листопада 1973 р. на 83 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1915 р. Полишив у смутку дружину Олену, 2 синів: Михайла і Миколая. Похорон відбувся 24 листопада ц. р. на цвинтарі Calumet Park, Merrillville, Ind.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Цебак, секр.

ІВАН ТРОЯ, член УНС Відд. 353 Т-ва Запор. Січ в Ню Бранзвік, Н. Дж., помер 25 листопада 1973 р. на 61 р. ж. Нар. в Дніпропетровському, Україна і став членом УНС 1970 р. Полишив у смутку брата Олександра. Похорон відбувся 28 листопада ц. р. на цвинтарі св. Андрія в Баунд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Дарія Оріховська, секр.

ІВАН ЛЯХОВИЧ, член УНС Відд. 5 Б-ва св. о. Миколая в Асторії, Н. Й., помер 13-го жовтня 1973 р. на 58 р. ж. Нар. в Грінвіч, Конн. Полишив у смутку дружину Дороту, доньку Марію і 3 внуків. Похорон відбувся 17-го жовтня ц. р. на цвинтарі св. Антона в Елдред, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Хоманчук, секр.

СТЕПАН СЕМЕРАК — член УНС Відд. 220 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Чікаго, Ілл., помер 28 жовтня 1973 р. на 83 р. ж. Став членом УНСоюзу 1930 р. Полишив у смутку 2 синів: Михайла і Миколу, 2 доньки: Катерину і Патріцію, 9 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Resurrection в Justice, Ill.

Вічна Йому Пам'ять!

Е. Блідий, секр.

МАРІЯ КУРДИНА, членка УНС Відд. 277 Б-ва св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн., померла 11-го жовтня 1973 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Тростянець, Україна і стала членкою УНС в 1944 р. Полишила в смутку мужа, дочку Анастазію, брата і сестру. Похорон відбувся 15-го жовтня ц. р. на цвинтарі св. Михайла, Гластонбері, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

Т. Мельник, секр.

• Farms & Country Homes •

НАЙКРАЩІ ПОСІЛОСТІ ВСІХ РОДІВ

KOPP of KERHONKSON, N.Y.
(914) 626-7500

SERVICE

Виконую добру і солідну
ПРАЦЮ

Оббиваю стіни деревом (panelling), вставлювання готових стін, стель і підлоги, перебудовування кухонних кабінетів викінчування формайкою вставлення вікон і дверей.
(212) 441-3895, по 6 год. веч.

М'ясо і ковбасні вироби

за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої крамниці KARL EHMER

KARL EHMER PORK STORES

Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road — Ridgewood - Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найдалі

до 15-го грудня 1973 року

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ
за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1973 року
за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1973 року
При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303

• Business Opportunity •

НА ПРОДАЖ
ГОТЕЛЬ-МОТЕЛЬ
біля Союзівки, 101 кімната, 7 будинків і 32 акри землі, 2 басейни. Приватно.
(212) 441-3668

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 15-го ГРУДНЯ 1973 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Зап. Січ Відд. 371, о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінгтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, касир, Ю. Варанюк, фін. секретар.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні загальні збори Т-ва ім. гет. І. Мазепи 183 Відд., о год. 5-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. На порядку: звіти членів Управи, Контр. Ком. і делегатів до Укр. Тов., дискусія над звітами та вибір нової Управи на 1974 р. Збори відбудуться і будуть важні на 1 год. пізніше, без огляду на скількість присутніх. Проситься членство прибути. — Д. Кошильовський, гол., А. Данилюк, секр.

НЕДІЛЯ, 16-го ГРУДНЯ 1973 р.

КАРНЕГІ, Па. Річні збори Т-ва ім. І. Франка 481 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі церкви Пресв. Трійці. На порядку: звіт Управи і К. Комісії та вибір нової Управи на 1974 р. — М. Міщук, предс., І. Отчич, кас., М. Сивий, секр.

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ЗАЖИЙТЕ ЦЕ СЬОГОДНІ
ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже за кілька годин, а найдальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.

Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: кваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 2 пачки тільки — $15.00.

Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

MALE & FEMALE

BOILER — FIREMAN
Local chemical plant of major national corporation has immediate openings for a boiler-fireman. Must have Blue Seal or Black Seal License. Good hourly rate, excellent benefits.
For an appointment, call Mr. Beck, (201) 354-7006

TENNECO

TENNECO CHEMICALS
A Tenneco Company
Intermediates Division
830 Magnolia Avenue
Elizabeth, N.J.
Equal opportunity employer M/F

Sheet Metal Mechanic
+ POLISHER
Experienced, kitchen equipment. Top rates of pay.
Benefits. (201) 627-9013.

ФАБРИЧНА ПОМІЧ
потрібна для загальної фабричної праці. Постійна праця. Пакування косметики. Модерна фабрика. Початкова платня $2.25 на годину. Голоситись особисто:
W.G. PRODUCTS CO., INC.
18 Passaic Avenue
Fairfield, N.J. 07006

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БИЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6400

RETIREMENT AND MONEY MAKING:
Small and large farms, dairy, beef, investment and hunting acreage. New and low priced village homes. Send address for brochures of listings. Ukrainian church near town.
Makitra Real Estate, Inc.
27 West Morris Street
BATH, N.Y. 14810
(607) 776-2468

Якщо Вашим бажанням є замешкати в СОНЯШНІЙ АРІЗОНІ, зверніться за купном дому чи землі до
ЛІДІЯ ДИДИК
7737 E. Indian School Rd.
Scottsdale, Ariz. 85251
Тел.: (602) 994-1894

Vailsburg і So. Orange, близ. Укр. Кат. Церкви
1-РОДИННИЙ ДІМ
Brick & frame, 2½ пов. колоніял, вел. модер. кухня з машиною до посуди, вітальня і їдальня (paneled) з комином, 4 спальні, викінч. піддашшя і підвал, алюм. вікна, окремо гараж на 2 авта. Всі кімнати свіжо відновлені і відмальовані, на продаж з весною 1974 р. Без посередництва.
Тел. 372-1762

FEMALE

ПОШУКУЄТЬСЯ
ЖІНКУ
ДО ХВОРОЇ ОСОБИ
від 7-ої рано до 5-ої по пол. Можливе спання на місці. Винагорода за домовленням. Телефонувати вечером по 8-ій на ч. 277-3383, від 7-ої до 3-ої на ч. PL 1-4210, екст. 43.

УСТ ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ в НЮАРКУ, Н. Дж.
— пошукує —
ГОСПОДИНІ ДО КУХНІ
на п'ятницю, суботу вечером, в неділю по полудні від 12-ої до 8-ої веч. Платня за домовленням. Голоситись від год. 6-ої веч. до 8-ої веч.
на тел.: 372-9348.

Спеціяльно в Україну

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВЖЕ СВЯТОЧНІ ПАЧКИ.
Скромне оголошення — скромні конкуренційні ціни.

ПАЧКА ч. I.
10 шалянових, позолочуваних хусток, великий вибір, тільки за $60.00.

ПАЧКА ч. II.
5 великих, вовняних хусток 40 x 40, з вовняними френдзлями, 5 малих позолочених хусток, тільки за $70.00.

ПАЧКА ч. III.
5 найбільших, вовняних хусток 54 x 54, 5 малих позолочених, тільки за $90.00.

Ви можете ще доложити в пачку потрібні Вам речі, маємо великий вибір. Всі пачки забезпечені, повна гарантія. Ваші рідні в краю нічого не платять.

Висилайте тільки через відому УКРАЇНСЬКУ ВИСИЛКОВУ ФІРМУ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
101 First Avenue
(між 6 і 7 вул.)
в долішньому Ню Йорку
Тел. (212) OR 4-3930

Замовлення приймаємо поштою або телефонічно. Відкрито від 9-8 в кожний день, в неділю від 9-3 по пол.

Дарунок

НА СВ. МИКОЛАЯ, НА РІЗДВО!

- НЕ ВИТРАЧАЙТЕ ГРОШЕЙ НА НЕПОТРІБНІ ЗАКУПИ!
- НЕ РОБІТЬ КРИВДИ ДІТЯМ — ВНУКАМ!
- ПЕРЕДПЛАТІТЬ ЖУРНАЛ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

ВЕСЕЛКА
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ
THE RAINBOW — A CHILDREN'S MAGAZINE

КОЛЬОРОВІ ІЛЮСТРАЦІЇ. ПОЯВЛЯЄТЬСЯ КОЖНОГО МІСЯЦЯ. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА у ЗСА і Канаді	$5.00
Для членів Українського Народного Союзу	4.00

(У інших країнах рівновартість тієї суми)
ЖАДАЙТЕ ОКАЗОВИХ ЧИСЕЛ.
Адреса:
Veselka – The Rainbow
P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Український Католицький Цвинтар
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.
По інформації прошу писати або тел.:
(914) 476-0764
Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery
25 Chestnut St., Yonkers, N.Y. 10701

ВИЙШЛА З ДРУКУ ПОВІСТЬ

Ярослави Острук „КОЛИ МЕРКНУТЬ ЗОРІ"

Ціна книжки $5.00.

Рівнож ще маю попередні видання письменниці:

ПРОВАЛЛЯ	$2.50
РОДИНА ГОЛЬДІВ	2.50
ХУРТОВИНА ГРЯДЕ	3.50

Замовлення прошу слати на адресу:
S. OSTRUK
1120 Chelten Avenue — Philadelphia, Pa. 19126

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550 New York 10003
ПЕРЕД СВЯТАМИ АРКА відкрита щоденно до год. 7:00 веч., як також в НЕДІЛЮ до год. 6:00 веч. (впродовж місяця грудня).

► Різне ◄

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 475-7430
ВИСИЛАЄ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇНУ І ДО СССР. Маємо на складі все потрібне до висилки. Посилаємо також РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ, АВТА, МОТОЦИКЛИ, ХОЛОДІЛЬНИКИ І ТЕЛЕВІЗОРИ. Урядові години: від понед. до п'ятниці 8:30-6:00 веч., в суботу 8:30-5:00 веч. В неділю від 10-1 по пол.

НАПРАВИ ТЕЛЕВІЗІЙ
КОЛЬОРОВІ, ЗВИЧАЙНІ
ГРИГОРІЙ ХОХУЛА
27 Rich St. — Irvington, N.J.
Тел. 374-4083

Українське Висилкове Бюро
"MIRA"
OVERSEAS EXPRESS SERVICE
53, Hoppers Road
LONDON, N21 3LM
England

ПАЧКИ в УКРАЇНУ та СССР:

10 хусток вов.-шалянових, лет. поштою — $74.50
5 хусток шалян-парча, 2 светри, вовна, жіночий і чоловічий. Лет. пошт. — $71.50
3 хустки шалян-парча, 6 м. Крімплен на сукні, 3 м. Експрт. вовна на костюм чи убрання. — $119.50
5 вов. хуст-шалів 150 см. з торочками і парчою, 4½ м. червоної нім. всипи. — $132.50
Відборець нічого не доплачує! Достава ґарантована!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10003
Tel.: GR 5-1457
СОЛІДНА ОБСЛУГ[А]

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3362 Boston Rd.
NEW YORK, N.Y. 10469
Tel.: 863-2475
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі.
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

ЦІННИЙ ДАРУНОК

передплата „СВОБОДИ" для Ваших Рідних, Приятелів чи Знайомих

Річна передплата 24.00 доляри
Замовлення, залучуючи чек або моні ордер слати
"SVOBODA"
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Нема то як на СОЮЗІВЦІ!

СОЮЗІВКА —

НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ НА
- ТОВАРИСЬКІ З'ЇЗДИ
- ВЕСІЛЛЯ
- БЕНКЕТИ
- ЗАБАВИ і т. д.

До диспозиції охолоджувана велика заля, відновлені кімнати, смачна кухня.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.
Замовляйте заздалегідь, щоб дістати бажану дату.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446
Тел. (914) 626-5641

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ

ПОСИЛКУ - ДАРУНОК ДО СССР

ПОКОРИСТУЙТЕСЬ ПОСЛУГАМИ ШИРОКОВІДОМОЇ ВСІМ ФІРМИ

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(Licensed by Vneshposyltorg)
EXECUTIVE OFFICE
1776 BROADWAY — NEW YORK, N.Y. 10019 — Tel.: 581-6590 і 581-7729

Вислані через наші відділи посилки доставляється на призначену адресу в найкоротшому часі. Достава посилок ґарантована. Належне мито оплачується тут у наших крамницях і Відборець НЕ ПЛАТИТЬ НІЧОГО. При конторах фірми є склади з різними одяговими товарами, харчовими продуктами, скірами на обуву і т. п. по дуже низьких цінах.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

приймає замовлення на помешкання, автомобілі, цертифікати дарунків, мотоциклі, холодільники, телевізії, й інші другі товарі совєтського виробу, які Ви можете замовити для своїх Кревних, що живуть в Совєтському Союзі.

За додатковими інформаціями, звертайтеся до головного бюра, або до одного з наших відділів.

Відділи відчинені щоденно від 9 год. ранку до 6 вечора. По суботах і неділях від 9 ранку до 4 по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

BROOKLYN, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	IN 7-6465
NEW YORK 3, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
NEW YORK 3, N.Y. — 141 Second Avenue	GR 5-7430
NEWARK, NEW JERSEY — 378 Market Street	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue	CL 7-6320
UTICA, N.Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476
FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 West Girard Avenue	PO 9-4507
ALLENTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
LOS ANGELES 4, Cal. — 159 So. Vermont Ave.	DU 5-6550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
CHICAGO, Ill. 60629 — 2608 West 69th Street	(312) WA 5-2787
CHICAGO, Ill. 60609 — 1855 W. 47th St.	FR 6-6755
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	365-6780
HARTFORD 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Avenue	381-8800
SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
BUFFALO 12, N.Y. — 701 Filmore Avenue	TX 5-0700
TRENTON 10, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС ТА НІМЕЦЬКІ СПЕЦІЯЛЬНОСТІ

SCHALLER & WEBER

Дім якостей — Різні м'ясні вироби, свіже м'ясиво до варення і печення, ковбаски, шинки.

9 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 9

In NEW YORK — 1654 2nd Ave. (85-86 Sts.) TR 9-3047	In FLUSHING — 41-06 Main Street HI 5-2552
In RIDGEWOOD — 56-54 Myrtle Avenue VA 1-7068	In JACKSON HEIGHTS — 82-10 37th Avenue DE 5-1154
In ASTORIA — 28-28 Steinway Street AS 4-3210	In FLORAL PARK, L.I. — 259 — 17 Hillside Avenue 343-6116
FRANKLIN SQUARE, L.I. — 981 Hempstead Tpk. 437-7677	In POUGHKEEPSIE, N.Y. — 450 Main Street (914) 454-9070
	In EAST NORTHPORT, L.I. — 250-A Lark Field Rd. (516) 757-0801